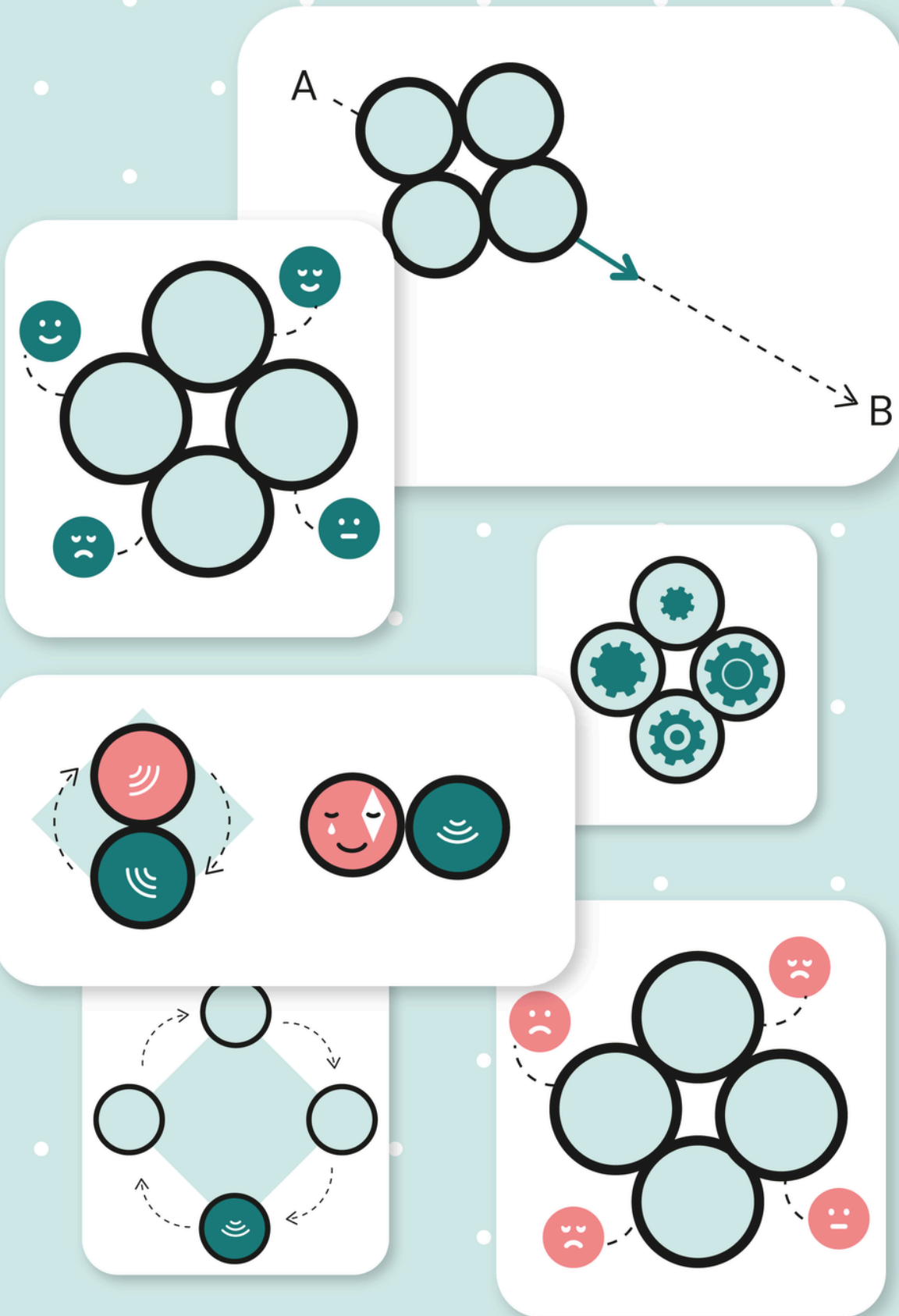

REPERTORIO TÉCNICO

O propósito deste documento é axudar a promover o Teatro Playback e servir como un recurso didáctico útil. Non dubide en compartilo e usalo nos seus proxectos sempre que sirva para esta finalidade.

Graphics: Miriam Prieto Marban

Text: Darío Gómez González

© 2026 Teatro Playback Galicia

REPERTORIO TÉCNICO

Este é o repertorio técnico de **Teatro Playback Galicia**, pensado como unha referencia docente. Non é exhaustivo de todas as técnicas de Playback Theatre existentes, nin é unha representación canónica das formas e métodos máis empregados pola comunidade internacional. É a nosa propia perspectiva única, diferente do que fan outras compañías e escolas.

Os diagramas representan esquematicamente a disposición espacial do elenco no escenario para cada técnica. Cada diagrama vai acompañado dunha explicación escrita.

Ao final do documento, atoparás unha sección de **preguntas frecuentes** que pode axudar a aclarar conceptos.

Agardamos que este contido teña valor educativo e informativo e axude a aclarar como funciona o Playback Theatre e cales son os seus elementos clave.

Estaremos encantados de responder a calquera pregunta que poidas ter.

Podes escribirnos a info@playbackgalicia.com.

ESQUEMA XERAL

Formas Introdutorias

- Forma Inicial
- Fluida de Berkeley

Formas Curtas

- Escultura Fluída
- Fluída en Transformación
- Máquina
- Pares
- Transformación

Formas Medias

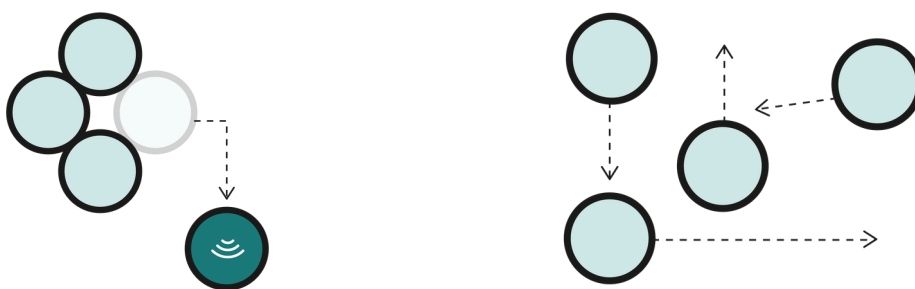
- V Narrativa
- Historia e a súa Néboa
- Historia en Tres Partes
- Rombo
- Eco
- Coro Ameba

Forma Longa

Formas de Peche

- Collaxe

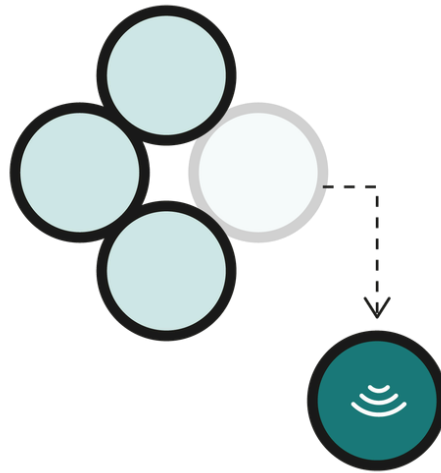
FORMAS INTRODUTORIAS

Estas son as técnicas que dan **comezo** a unha actuación. Serven para presentar a compañía, presentar o tema da sesión e iniciar a interacción entre o público e o aparello de reprodución teatral.

No noso repertorio, empregamos **dúas formas introdutorias**: a Forma Inicial e a Fluída de Berkeley.

Forma Inicial

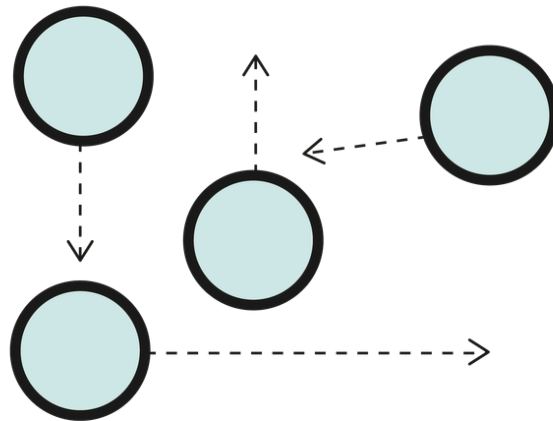

O seu propósito é **presentar** a compañía e o tema do día.

Nesta apertura, os actores entran no escenario un por un, cada un posando como unha estatua que representa unha dimensión do tema. Cada vez que se une un actor, debe facer contacto físico co elenco que xa está no escenario.

A continuación, cada actor, por quendas, di o seu nome e comparte unha breve historia persoal relacionada co tema. O grupo interpreta brevemente esta escena e logo conxéllase noutro todo orgánico. Este proceso repítese ata que todo o equipo do escenario, incluídos os músicos e o condutor, tivo a oportunidade de contar a súa historia.

Fluída de Berkeley

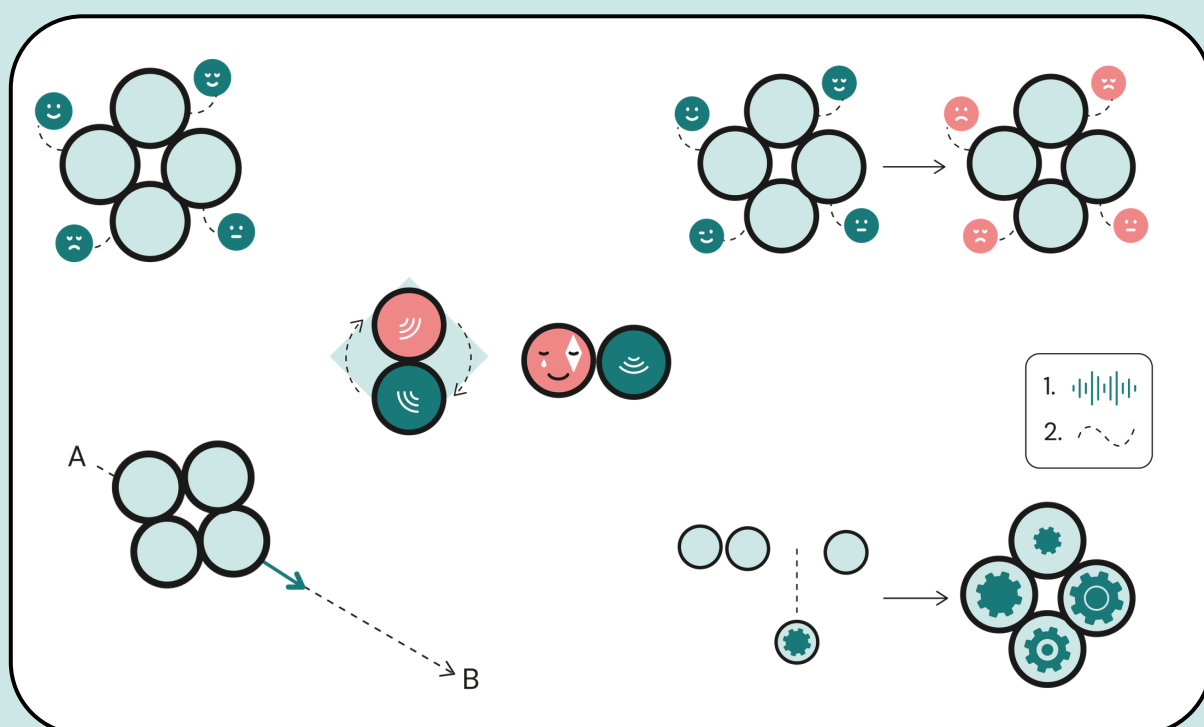

Serve para comezar a **traballar a relación co público** dun xeito divertido e sen compromiso.

Para facela, o elenco, en posición neutra, camiña polo espazo en todas as direccións. Mentres tanto, o condutor pídelles unha palabra ao público. A compañía representa brevemente esa palabra e volve camiñar en posición neutra.

Cando o condutor pide **unha última palabra**, é o sinal para que os actores saiban que a técnica vai rematar e, despois desa actuación final, deben formar unha folla en branco.

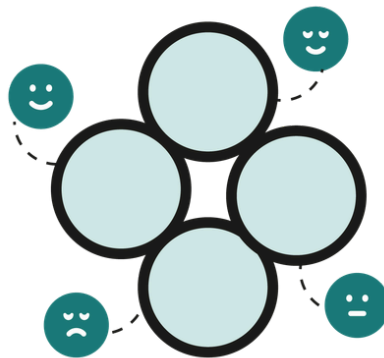
FORMAS CURTAS

Trátase de técnicas **breves**, xeralmente **non narrativas**, que se empregan para observar en detalle aspectos específicos dunha historia ou situación.

Nós empregamos **cinco formas curtas**: Escultura Fluída, Transformación Fluída, a Máquina, Parellas e Transformación.

Escultura Fluída

A **escultura fluída** é a forma curta máis emblemática.

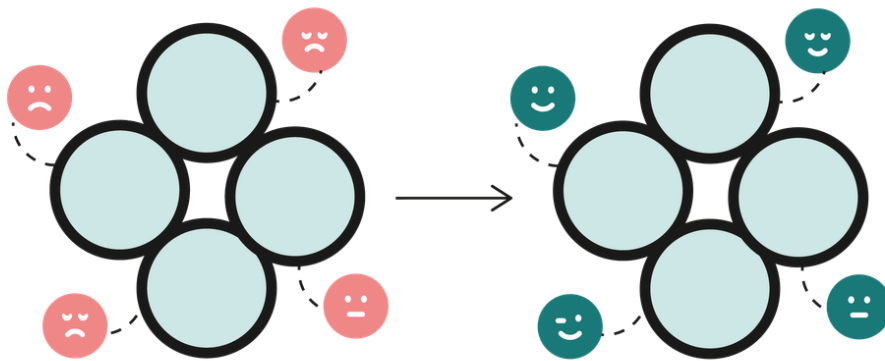
A súa función é representar as diferentes facetas dun evento estático, xeralmente do **mundo interno** do narrador, como unha emoción complexa.

Para realizala, o equipo de actores debe formar un **todo orgánico** no centro do escenario. Cada artista representa unha dimensión do feito que se representa.

É aconsellable posicionarse a diferentes alturas e ángulos para mellorar a calidade expresiva.

Xeralmente, a escultura fluída palpita nun ritmo intuitivo similar a un bucle ou a unha respiración completa, que se repite ata que a compañía decide espontaneamente conxelar a escultura nunha **estatua**.

Fluída en Transformación

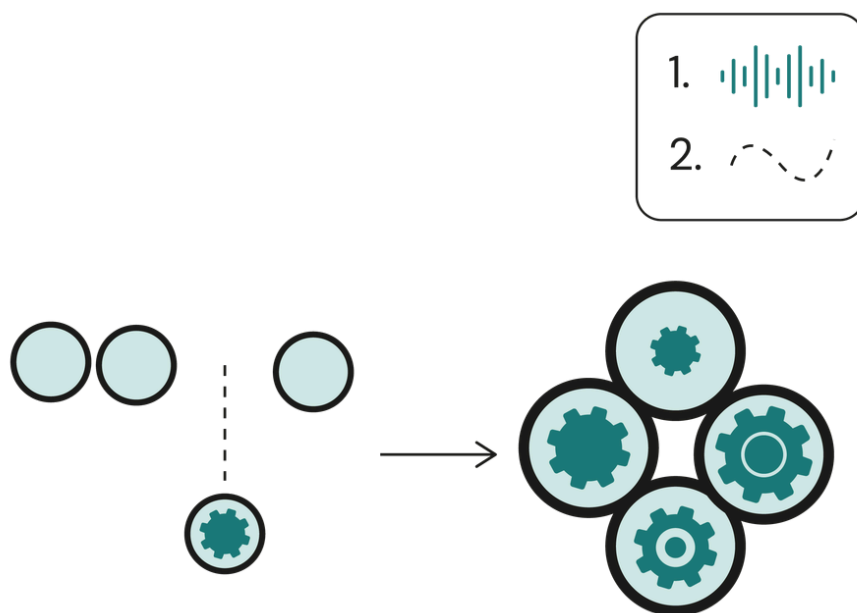

Esta é unha **variación da Escultura Fluída** na que hai **dúas situacións**: unha inicial e unha final. Isto pode deberse a que o narrador relatou algo que cambiou ou algo que desexa ou teme que cambie.

Para facela, realízase unha Escultura Fluída que representa a situación inicial. Ao finalizala, conxéllase brevemente para que, desde o mesmo punto do espazo, se poida representar a situación final con outra Escultura Fluída seguida. Unha vez rematada esta segunda escultura, conxéllase permanentemente.

En resumo, para crear unha Fluída en Transformación, débense realizar **dúas Esculturas Fluídas consecutivamente**.

Máquina

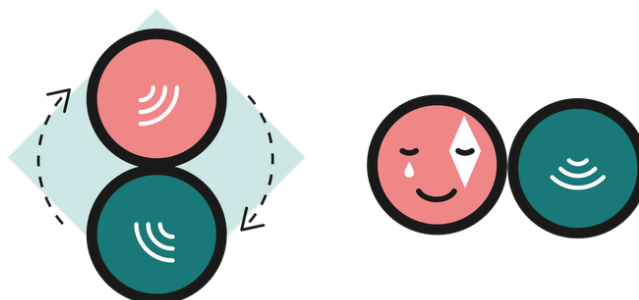

Esta é outra variación da escultura fluída, especialmente axeitada para historias cunha **vivencia de moita repetición** ou un elemento prominente de **ira**.

Nesta técnica, o todo orgánico componse en fases. Primeiro, entra un actor e conxélase nunha pose, despois o seguinte, e así sucesivamente. Unha vez que todo o elenco está no seu lugar, engádese primeiro o son, seguido do movemento.

Poderíase dicir que é unha escultura fluída mecánica ensamblada por etapas.

Pares

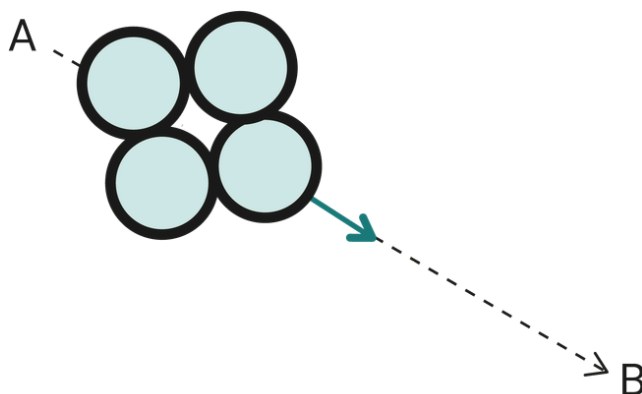

Esta técnica é ideal para representar **dualidades**. Pódese empregar para historias como: “non sei se tomar esta decisión ou aquela” ou “a miña cabeza dime isto, pero o meu corpo dime aquilo”.

Para representala, os actores forman **parellas** que realizan diferentes tipos de emparellamentos. Hai tres tipos de emparellamentos:

- **Rotativo**: costas contra costas, os actores xiran no sentido antihorario. O primeiro actor que se enfrenta ao público defende a decisión A e o seguinte actor defende a decisión B. Xiran tres veces.
- **Saboteador**: un actor a decisión A. Outro actor colócase detrás del e, usando argumentos para a decisión B, sabotéaos física e mentalmente, sementando a dúbida. Finalmente, o actor B toma o control e colócase diante, invertendo os papeis. Isto repítese varias veces.
- **Mente-Corpo**: dous actores colócanse paralelos entre si. O da dereita, cunha linguaxe corporal completamente neutral, expresa o dilema discursivamente da maneira máis racional posible. O actor da esquerda reacciona emocionalmente a través da linguaxe corporal e os sons guturais ao que di o discurso.

Transformación

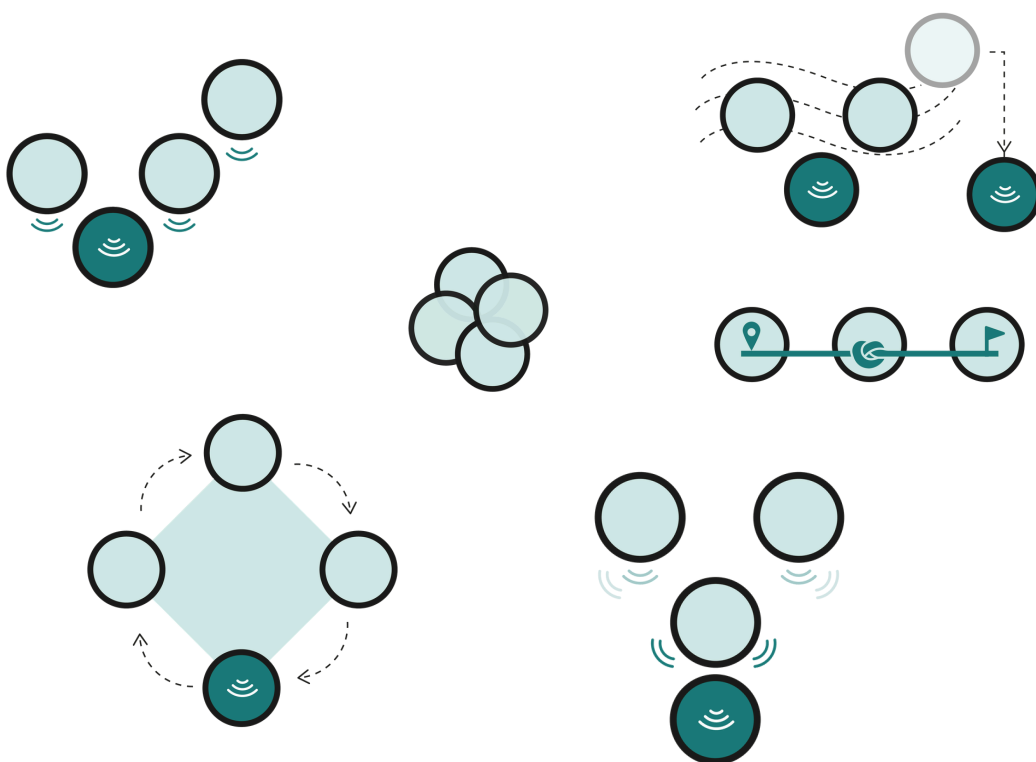
Esta técnica é axeitada para representar un **cambio** ou unha **evolución** nunha situación ou no carácter dunha persoa. Pode representar algo que xa ocorreu ou unha aspiración.

Para interpretar esta peza, o elenco forma un **todo orgánico** no punto A (a esquina traseira esquerda do escenario).

A figura **avanza en diagonal** polo espazo cara ao punto B (a esquina dianteira dereita). Mentres o grupo está no punto A, debe representar a situación inicial antes da transformación. Unha vez que chega ao punto B, debe representar a situación final.

Calquera avance polo espazo debe ir acompañado dun **cambio de expresividade** que suxira un progreso cara á transformación. Pódense representar pequenos retrocesos na transformación, pero estes deben ir acompañados de forma coherente de retrocesos correspondentes no espazo.

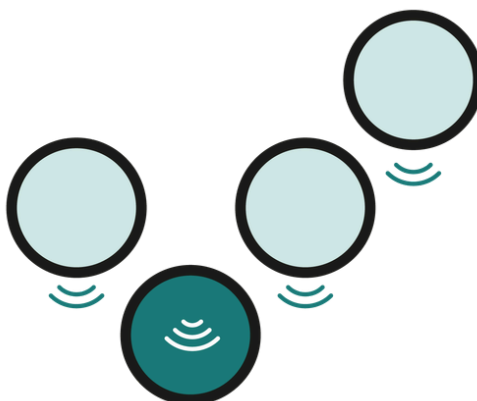
FORMAS MEDIAS

Son técnicas de **afundamento psicológico medio** que serven para representar **contido narrativo**. Utilízanse para historias con desenvolvemento substancial.

Manexamos **seis formas medias**: a V Narrativa, a Historia e a súa Néboa, a Historia en Tres Partes, o Rombo, o Eco e o Coro Ameba.

V Narrativa

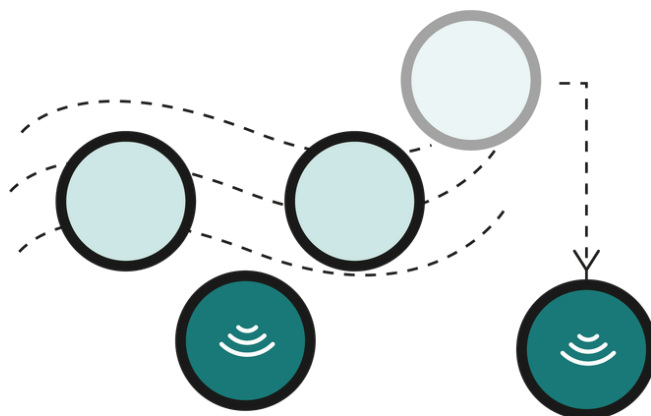

A **V Narrativa** é a forma media máis emblemática.

Serve para representar calquera historia con contido narrativo, especialmente se é unha situación clara que non esixe salienta ningunha dimensión especial.

Nela, o narrador elixe a un actor como protagonista. Este actor, sitúase diante do escenario e fai un só representando a historia. O resto do elenco sitúase en **forma de V** detrás do protagonista e imitan a súa linguaxe corporal, amplificando o plano emocional, engadindo tamén voces guturais.

Historia e a súa Néboa

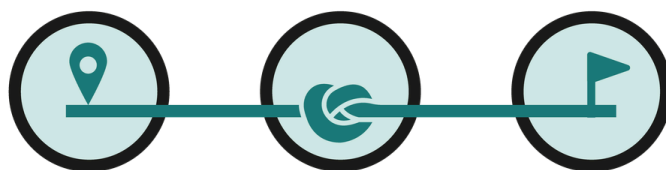
Variación da V Narrativa que serve para que os elementos latentes dunha historia tomen protagonismo.

Os **elementos latentes** son aquelas dimensións da historia que non son do todo explícitas e o narrador pon nun segundo plano ou nin sequera menciona, pero que pode ter unha importancia vital retratar e desvelar para comprender a historia en profundidade.

Nesta técnica, o protagonista fai un só do mesmo xeito que na V Narrativa. O resto do elenco séguese formando unha V, pero esta vez emulan **néboas** coa súa expresividade. Estas néboas son reactivas á intensidade emocional da narración.

Nalgún momento, cada unha das néboas sairá a cargo do escenario, conxelándose o resto de actores. Esta néboa retratará un deses elementos latentes nun **breve só**, para logo volver á súa posición e que continúe a forma. O habitual é que cada unha das néboas faga un só.

Historia en Tres Partes

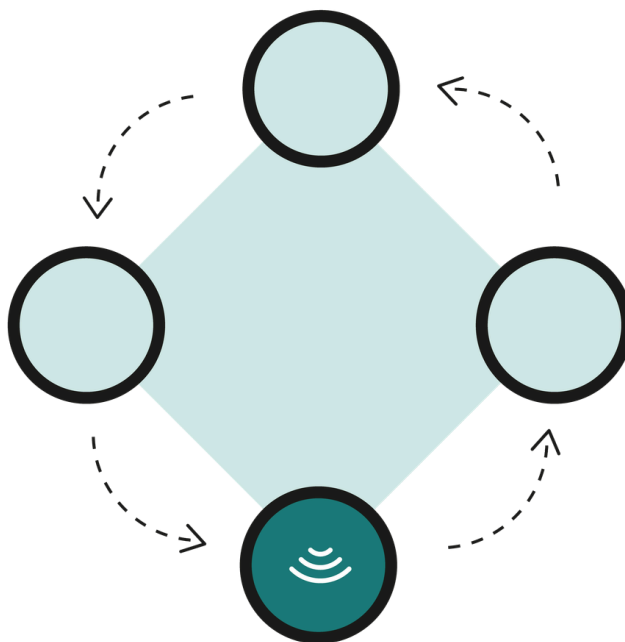

Esta forma emplea **tres actores** que parten dunha estatua para realizar tres **sós** que se corresponden á introdución, o nó e o desenlace de cada historia. Ao terminar cada só, conxélanse nunha estatua que sexa significativa da parte que representan.

A **introdución** representa como eran as cousas antes do elemento narrativo clave que induce á transformación dos feitos. O **nó** é o momento climático central onde se producen os acontecementos de maior peso. O **desenlace** é a nova normalidade á que se chega despois dos sucesos de maior impacto.

En cada un dos sós debe predominar unha **emoción central** e ben diferenciada das dos outros actores.

Rombo

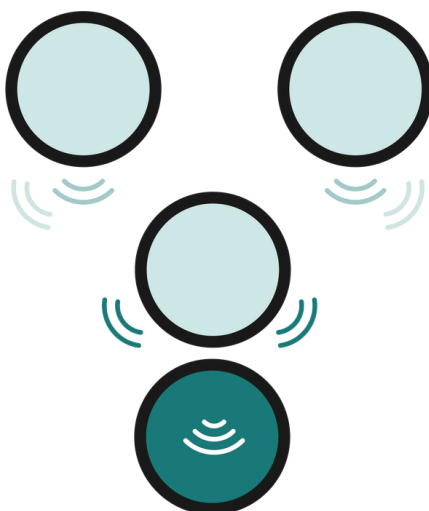

Técnica ideal para representar a **multiplicidade de elementos** e dimensións dunha historia.

Para realizala, fórmase un **rombo** ou un **pentágono**, e o actor que se sitúa na parte frontal do escenario, realiza un pequeno só dun fragmento da historia. Ao terminar esta intervención, fai un xiro en espiral e todo o elenco cambia a súa posición en sentido antihorario. Os actores en posicións traseiras imitan a linguaxe corporal e a emocionalidade do actor frontal, como na V Narrativa.

Repítese este proceso varias veces ata que un actor decide terminar a súa intervención conxelando unha estatua.

Eco

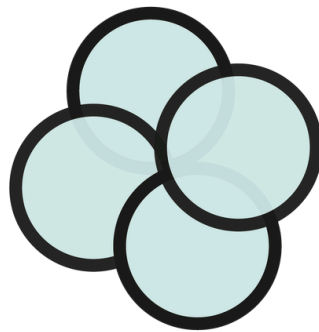
Esta forma utilízase para buscar asociacións máis aló do que o narrador conta.

Na técnica, bríndanse **resonancias** de historias e elementos cada vez máis afastados da historia orixinal. É unha forma de abrir a historia a **potencialidades** e **narrativas afíns**.

Para realizala, os actores sitúanse en **forma de Y** ou de **T**, como na figura, en posición neutra. O primeiro deles fai un só representando a historia narrada e ao terminar, agáchase. Nese momento, empeza o só do segundo actor, interpretando asociacións próximas á historia principal, agachándose tamén cando acaba.

En terceiro lugar empeza a actuar a fila de atrás, con varios sós simultáneos, de xeito algo caótica, representando **asociacións afastadas** á historia: posibilidades remotas, consecuencias improbables, ideas fóra do marco de pensamento do narrador, etc.

Coro Ameba

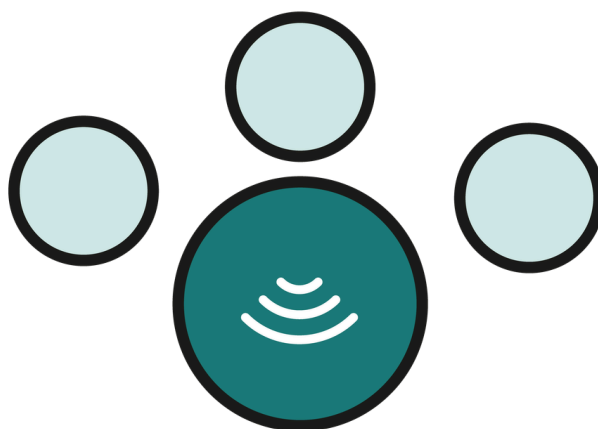
Especialmente indicada para historias **moi caóticas**, con moitos ángulos, elementos desordenados ou con falta de coherencia interna.

Para facela, os actores fan unha **bóla de corpos** que se mestura de forma desorganizada, da que van saíndo explosións de expresividade que reflicten distintos ángulos da historia.

Se unha proposta expresiva é especialmente significativa para o grupo, o resto de actores poden acompañala a modo de **coro de curta duración** ata o seu inminente colapso no caos da ameba.

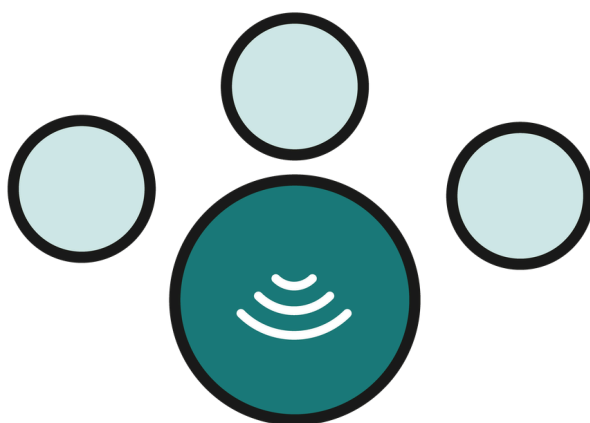
FORMA LONGA

A forma longa é unha única técnica que **non ten configuración predefinida**. A estrutura da forma longa é **a da historia**. É o espazo de maior liberdade expresiva e creativa para o elenco, e tamén o maior reto.

Emprégase cando ningunha outra técnica encaixa claramente ou para historias multidimensionales, moi detalladas e profundas.

Forma Larga

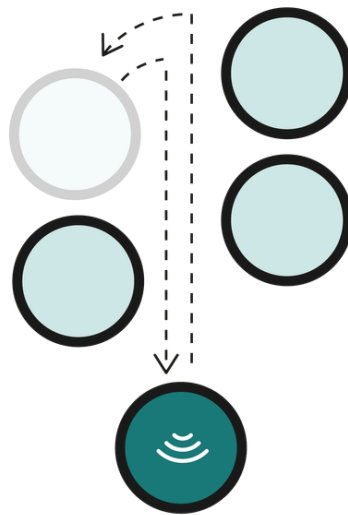
Para realizar unha **Forma Longa**, pídeselle ao narrador que elixa a un actor para que sexa o **protagonista** que lle represente.

Cando empeza a escena, o protagonista vai fiando os feitos narrativos mentres que o resto do elenco actúa como **figuras auxiliares** que apoian o protagonista. Poden asumir diferentes papeis: outro personaxe, elementos do seu mundo interno, figuras neutras que realizan cortinillas para cambios no espazo ou o tempo, etc.

É un espazo de **improvisación libre** onde é posible recorrer a **elementos doutras técnicas** como son as néboas ou as estatuas, que poden servir como recurso escénico. É habitual que os grupos maduros acaben desenvolvendo recursos escénicos propios para as formas longas.

A Forma Longa tende a ser a técnica de **maior duración**, pero pódese executar tamén con brevidade se así se require. O condutor pode pedir á compañía unha Forma Longa curta.

FORMAS DE PECHE

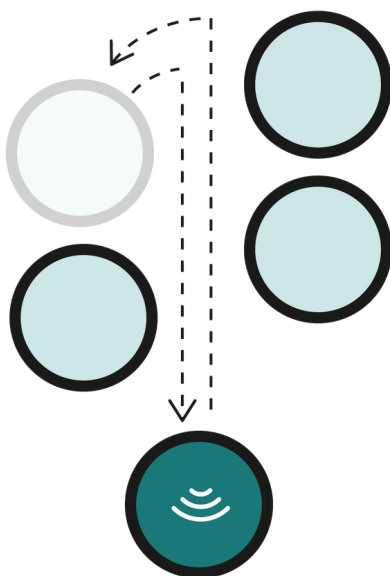

As formas de peche serven para **concluir** unha función de Teatro Playback.

Xeralmente, búscase saír do peso dramático das historias e **desmovilizar** as emocións aproximándonos a un plano máis anecdótico, no que entreverar humor e lixeireza. Tamén serve como modo de **despedir** a compañía.

En Teatro Playback Galicia só manexamos unha forma de peche: **a Colaxe**.

Colaxe

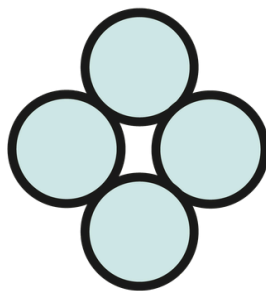
Nesta técnica, o elenco sitúase en **dúas filas** de forma alternativa, como unha **cremalleira**, deixando un **corredor** no centro. Os actores baixan a mirada cara aos seus pés e van deixándose evocar as historias da sesión.

Cada un deles vai saíndo varias veces polo corredor para lembrar **pequenos fragmentos** das historias. É ideal que se mencionen todas as historias da sesión polo menos unha vez.

Cando os actores permanecen un anaco longo en silencio porque non se lles ocorre nada máis, volven saír unha última vez a facer un **comentario persoal** sobre a sesión.

PREGUNTAS FRECUENTES

Que é un todo orgánico?

É unha figura que aparece con frecuencia en varias técnicas. Consiste nunha única gran estatua móbil e expresiva formada por varios actores. Nela, represéntanse varios matices ou dimensións dun mesmo ente. Require de contacto físico entre os actores que o compoñen. É especialmente importante a unión na base, coma se se tratase dunha escultura de mármore.

Que significa posición neutra?

A posición neutra é unha forma de poñer o corpo que non connota ningún tipo de expresividade.

Para realizala, débese manter o corpo ergueito, coa columna estirada e espazo nos omóplatos, deixando caer os brazos aos lados.

Non pode haber expresións faciais nin introversión ou extroversión nos tres centros corporais (pelvis, peito e cabeza).

Que é unha folla en branco?

A folla en branco é a disposición estándar do elenco durante a escoita das historias.

Para realizar unha folla en branco, os actores deben poñerse en posición neutra, á mesma distancia, no centro do espazo escénico e lixeiramente atrás. Deben formar unha fila lixeiramente curvada en forma de C nos extremos, de tal modo que ao mirar á fronte, todos poidan verse coa mirada periférica.

Durante a folla en branco, os actores deben preocuparse de manter a compostura e escoitar profundamente ao narrador.

Que é o condutor?

A condución é o rol que asume a persoa que fai de vínculo entre a audiencia e a compañía.

É a persoa encargada de expoñer o proxecto, presentar á compañía, explicar a dinámica, pedir historias ao público, acompañar aos narradores, elixir as técnicas para utilizar e procurar que a sesión se leve a cabo con éxito.

Que é unha estatua? E conxelar?

Unha estatua é unha posición expresiva inmóbil na que queda un actor. A maioría das técnicas terminan con estatuas que se manteñen mentres o condutor fala co narrador.

Conxelar é o acto de pasar dun movemento expresivo á inmovilidade expresiva, formando unha estatua.

Que é freeze?

Freeze é un comando que utiliza o director de escena nos ensaios para que todo o elenco conxélese de inmediato.

Serve para introducir correccións, propostas ou guindar luz sobre algunha dimensión que se queira traballar.

Que é o narrador?

É a persoa do público que conta a súa historia, a cal acto seguido representamos.

É a figura central do Teatro Playback que, coa súa xenerosidade de compartir historias importantes da súa vida, fai posible as representacións. O deber da compañía é ser leal ao sentido da súa historia e tratalo con calidez, respecto e delicadeza.

Que é un só?

É un acto escénico executado por un único actor no cal utiliza toda a súa expresividade, verbal ou non verbal, para representar unha historia ou unha dimensión da mesma.

Poden ser moi longos, como no caso da V Narrativa ou a Historia e A súa Néboa, ou realmente breves, como o caso dos sós no Rombo.

Que é o protagonista?

O protagonista é o actor que representa o narrador dentro da escena.

Adquire este rol cando un narrador elíxelo para que faga del en técnicas que teñen este requisito, como poden ser a V Narrativa, a Historia e a súa Néboa ou a Forma Longa.

A Transformación pode opcionalmente ter protagonista.

**TEATRO PLAYBACK
GALICIA**